

וחכמים אומרים: זכה — מוסיפים לו על שנותיו שפסקו לו.

לפי שהמילוי האמור בפסוק "את מספר ימך אמלא", משמעותו היא תוספת שנים.

לא זכה — פוחתין לו.

אמרו לו חכמים לרבי עקיבא: הרי הוא הכתוב אומר בהבטחה למלך חזקיהו "והוספתי על ימך חמש עשרה שנה"!

ומוכח, שעם זכויות אפשר לזכות בהוספה על שנות החיים הקצובות!

אמר להם רבי עקיבא: שנים אלו — משלו הוסיפו לו! לפי שתחילה רצו לפחות לו את השנים הללו, ובזכות תפלתו החזירו לו את שנותיו.

תדע שמשנותיו הוסיפו לו, שהרי נביא עומד ומתנבא בימי ירבעם, שנים רבות לפני המעשה עם חזקיה, על הולדת יאשיהו, בנו של מנשה, בן חזקיה.

דכתיב [מלכים א ג] "הנה בן נולד לבית דוד, יאשיהו שמו".

ועדיין לא נולד אז מנשה בן חזקיה, שממנו יצא יאשיהו.

ומוכח, ששנים אלו, שבהן נולד לחזקיה מנשה [אבי יאשיהו], הן שנים משלו.

כי לדברי חכמים, לא יתכן שתהיה נבואה על הולדת זרע לחזקיה בשנים שיזכה בהן מעבר לשנות דורו שנקצבו לו. כי אין נבואה אלא על דבר שנקצב, ולא על שינוי ממה שנקצב.

ורבנן סוברים: מי כתיב שיאשיהו עתיד

לצאת דוקא מחזקיה? והרי בנבואה ההיא "לבית דוד" כתיב —

ואין זה משנה אי מחזקיה נולד, אי מאינש אחריןא נולד.

שנינו במשנה:

אשתו שמתה וכו'. יבמתו שמתה וכו'.

אמר רב יוסף: כאן שנה רבי משנה שאינה צריכה, שהרי כך היא משמעות הכתוב "ואשה אל אחותה לא תקח לצרור, לגלות ערותה, עליה, בחייה", שאין אחות אשה אלא בחייה של אשתו!

הדרן עלך החולץ

פרק רבן גמליאל

מתניתין

ארבעה דברים נאמרו בענין יבום וחליצה, שנים מן התורה, ושנים מדרבנן. ואלו הם:

יבום או חליצה, מן התורה.

מאמר או גט, מדרבנן.

תיקנו חכמים שיהיו קידושי מאמר בכסף ובשטר קונים ביבמה, מחד.

ופסול גירושין של יבמה, על ידי שנותן לה היבם גט, מאידך.

המאמר שעושה היבם ביבמתו, פועל שלשה ענינים:

א. אוסר אותה על שאר האחים.